

Τράπεζα Θεμάτων Αρχαία Γενικής Παιδείας Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18535

ΘΕΜΑ 157^{ον} Σοφοκλέους, *Αντιγόνη*, στ. 441-457

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

- KP. Σέ δή, σέ τήν νεύουσαν εἰς πέδον κάραι,
φής, ἢ καταρνή μὴ δεδρακέναι τάδε;
- AN. Καὶ φημί δρᾶσαι κούκ ἀπαρνούμαι τὸ μῆ.
- KP. Σὺ μὲν κομίζεις ἂν σεαντόν ἢ θέλεις
ἔξω βαρείας αἰτίας ἐλεύθερον 445
σὺ δ' εἶπέ μοι μὴ μήκος, ἀλλὰ συντόμως,
ἤδησθα κηρυχθέντα μὴ πράσσειν τάδε;
- AN. Ἥϊδη τί δ' οὐκ ἔμελλον; ἐμφανῆ γάρ ἦν.
- KP. Καὶ δῆτ' ἐτόλμας τοῦσδ' ὑπερβαίνειν νόμους;
- AN. Οὐ γάρ τί μοι Ζεὺς ἦν ὁ κηρύξας τάδε, 450
οὐδ' ἢ ξύννοικος τῶν κάτω θεῶν Δίκη
τοιούσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὤρισεν νόμους,
οὐδὲ σθένειν τοσοῦτον ὠόμην τὰ σὰ
κηρύγμαθ' ὥστ' ἀγραπτα κάσφαλῆ θεῶν
νόμιμα δύνασθαι θνητόν ὄνθ' ὑπερδραμεῖν. 455
Οὐ γάρ τι νῦν γε κάχθές, ἀλλ' αἰεί ποτε
ζῆ ταῦτα, κούδεις οἶδεν ἐξ ὄτου φάνη.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Ἥϊδη τί δ' οὐκ ἔμελλον; ... οἶδεν ἐξ ὄτου φάνη.*

Μονάδες 30

B. 1.

AN. Το γνώριζα ἴπως θα μπορούσα να μην το ξέρω; Αφού ήταν πολύ γνωστό (σε όλους).

KP. Και πάλι τόλμησες να παραβείς αυτούς εδώ τους νόμους;

AN. Γιατί δεν ήταν καθόλου ο Δίας αυτός που πρόσταξε αυτά σε εμένα, ούτε και η Δίκη που κατοικεί μαζί με τους θεούς του κάτω κόσμου όρισε τέτοιους νόμους μεταξύ των ανθρώπων, ούτε και φανταζόμουν ότι τα δικά σου κηρύγματα έχουν τόσο μεγάλη δύναμη, ώστε να μπορείς, αν και είσαι θνητός, να ξεπεράσεις τους άγραφους και απαρασάλευτους νόμους των θεών. Γιατί αυτοί δεν ισχύουν καθόλου

σήμερα βέβαια και χθες, αλλά αιώνια και κανένας δεν ξέρει από πότε φανερώθηκαν.

2. Να σημειώσετε με X στο οικείο τετραγωνάκι τη σωστή απάντηση στις παρακάτω ερωτήσεις:

α) Τι ήταν το *λογείον*

i	το μέρος της ορχήστρας όπου κινούνταν ο Χορός	
ii	το κάθισμα του ιερέα του Διονύσου	
iii	το υπερυψωμένο δάπεδο πάνω στο οποίο έπαιζαν οι ηθοποιοί	

β) Τι ήταν τα *Μεγάλα* ή *έν ἄστει Διονύσια*

i	εορτή της ανθοφορίας στην αρχή της Άνοιξης	
ii	η λαμπρότερη εορτή του Διονύσου που διαρκούσε έξι ημέρες	
iii	εορτή του Διονύσου κατά τη διάρκεια της οποίας γίνονταν επαναλήψεις των επιτυχημένων δραμάτων	

γ) Τι ήταν το *υπόρχημα*;

i	μηχάνημα για τις ανάγκες του θεάτρου	
ii	ο χώρος όπου στεκόταν ο Χορός	
iii	χαρούμενο τραγούδι με ζωνρή όρχηση.	

δ) Τι ήταν το *διάζωμα*;

i	ζώνη για να συγκρατεί τον χιτώνα των υποκριτών	
ii	χώρος στα παρασκήνια του αρχαίου θεάτρου	
iii	πλατύς οριζόντιος διάδρομος που χώριζε το κοίλον σε ζώνες	

ε) Τι ήταν η *πάροδος*;

i	τμήματα των εδωλίων ανάμεσα στις κερκίδες	
ii	πλευρική δίοδος για την είσοδο του Χορού στην ορχήστρα	
iii	ο τοίχος της σκηνής πίσω από το λογείο	

Μονάδες 10

B. 2.

α - iii, β - ii, γ - iii, δ - iii, ε - ii

3. *φημί, δρώ, θέλω, οίδα, οϊομαι*: Να γράψετε για καθένα από τα παραπάνω ρήματα του κειμένου ένα συνώνυμο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

Μονάδες 10

B. 3.

φημί ⇒ λέγω

δρώ ⇒ ποιῶ

θέλω ⇒ βούλομαι

οίδα ⇒ γινώσκω

οϊομαι ⇒ νομίζω

Επιμέλεια: Κουράκου Γεωργία